

Verksamhetsplan 2024

Föreningen är en allmännyttig och icke vinstbringande förening som verkar för att befolkningen och aktiva deltidsboende på Finlands små öar ska höras och kunna påverka ärenden som berör bobarheten på öarna. Föreningen fungerar även som nationell representant i den europeiska organisationen ESIN.

Beskrivning av verksamheten vid föreningens grundande:

- 1)** lobbyverksamhet för att säkerställa och stödja myndigheter och aktörers beslut som påverkar service och förutsättningar för en levande skärgård och öar
- 2)** befrämjande av nätverk och gemensamma projekt gällande förutsättningarna för ett fortsatt boende på öarna, både lokalt, regionalt, nationellt och internationellt
- 3)** information och kunskap för beslutsfattande gällande boende och verksamhet på öarna
- 4)** genomföra specifika projekt för att utveckla och främja föreningens syfte

På grund av begränsade ekonomiska resurser behöver föreningen årligen fatta beslut om vilka handlingar som man i första hand koncentrerar verksamheten kring.

Åtgärder som prioriteras år 2024:

1) Grundandet av ett landsomfattande skärgårdsnätverk på gräsrotsnivå - Fördjupat samarbete med SANK

Bakgrund: *Temanätverket Habitability (bobarhet) – För livskraftiga och bobara skärgårds- och vattenområden, har beviljats finansiering av Arbets- och näringsministeriet genom Egentliga Finlands förbund. Samarbetsparter i temanätverket är 12 Leadergrupper med skärgårdsområden, samt föreningen Finlands Öar rf. Projektet arbetar också i nära samarbete med den nationella Skärgårdsdelegationen. Inom temanätverket har Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi arrangerat utbildningar, workshoppar och möten kring bobarhet i de deltagande skärgårdsområdena. Det är tvåspråkigt och utgör också en brobyggare mellan de olika språkområdena.*

Under 2024 är vårt mål att fördjupa samarbetet med Skärgårdsdelegationen (SANK) genom grundandet av ett nytt landsomfattande skärgårdsnätverket på gräsrotsnivå. Bobarhetsprojektets nätverk har i nuläget ca 600 medlemmar, och nätverket ska fungera som en bro mellan myndigheterna och skärgårdsbor, samt ge skärgårdsborna möjligheter till en mer direkt kommunikation och större möjligheter att påverka både regionala och nationella politiska beslut. En direkt kommunikation med skärgårdsborna behövs för en lyckad skärgårdspolitik. FÖSS ska i samråd med Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi och Skärgårdsdelegationen ta fram en modell för hur nätverket ska fortleva inom FÖSS. Vilka är tyngdpunkterna inom nätverket? Vad önskar ö- och skärgårdsbor få ut från ett sådant nätverk och hur ska kommunikationen ske? Hur ska nätverket finansieras?

2) Samarbete med nationella, nordiska och europeiska institutioner

FÖSS har nu en plats i SANKs sekretariat under åren 2024-2027 och deltar aktivt i planeringen av det nya skärgårdsprogrammet och i uppdateringen av den nya skärgårdslagen. Till sekretariatet valde styrelsen FÖSS verksamhetsledare Ida-Kajsa Johansson samt styrelsemedlem Pia Prost, redaktör för tidskriften Skärgård och projektledare för Bobarhetsprojektet vid Skärgårdsinstitutet i Åbo Akademi. FÖSS ordförande, politiker Nina Söderlund är även ordinarie medlem i SANK.

Samarbetet med ESIN, federationen för små öar inom EU, hör till ett av FÖSS viktigaste uppdrag. Kontakten till de europeiska öarna ger en bättre insyn och påverkan i beslutfattandeprocesser i Bryssel. Genom ESIN kan FÖSS vara med och påverka de finländska öbornas intressen på europeisk nivå. ESIN håller årligen ett möte i någon av medlemsländerna, och FÖSS strävar efter att år 2024 kunna sända fem representanter från föreningen till mötet i Kroatien. Resten av aktiviteten inom ESIN kan skötas på distans.

FÖSS fortsätter även att samarbeta aktivt med åländska och nationella organisationer och föreningar, bl.a. Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi, Skärgårdshavets Biosfärområde, Företagsam Skärgård (Åland) och ett flertal aktiva ö-föreningar från hela Finland.

3) Förstärka de ungas ö-identitet & brobygge över språkgränserna

En livskraftig skärgård är viktig ur så många perspektiv, och för det behövs både inflyttning och att unga människor återvänder till sina öar. Läggerverksamheten är en del i FÖSS barn- och ungdomsverksamhet och en satsning på de ungas ö-identitet. Sommaren 2025 planeras ett språkbadsläger för skärgårdsungdomar både från kusten och från insjö Finland. Planeringen av lägret påbörjas under 2024 och bidragsansökningar för lägret söks på hösten 2024.

4) Seminarier

Under 2024 är vårt mål att ordna två seminarier (distans eller hybridmöten) om aktuella ärenden som berör ö- och skärgårdsbor, såsom säkerhet, nät- och mobilförbindelser i skärgården, förnybar energi, jakt och fiske bl.a. Temat för seminarierna kommer att beslutas under året.

Vi eftersträvar också att medverka i andra seminarier som berör våra medlemmar, så som SANKs årliga Skärgårdsseminarium, Forum för Skärgårdsforskning, Skärgårdshavets vinterträff, Skärgårdskvinnoseminariet, Landsbygdsriksdagen, och slutseminariet för det tvååriga nätverket SALT, som går ut på att stärka barns och ungas hembygdsidentitet.

5) Kommunikation

Vårt mål är att under 2024 skicka ut minst två nyhetsbrev till föreningens medlemmar. I samband med skärgårdsnätverkets grundande vill vi också förnya våra webbsidor för att på ett enkelt, modernt och visuellt attraktivt sätt kommunicera vår mission, vision och aktuella ärenden och projekt som FÖSS arbetar för. Målet är att samla all väsentlig information om Finlands bebodda öar och skärgårdsområden under ett tak, såsom t.ex. ö-föreningar och skärgårdsnämnder. Vi eftersträvar också att all kommunikation sker på båda inhemska språken.

Verksamheten bygger på styrelsens och arbetsgruppernas aktivitet. Även andra intressenter kan under året bjudas in att delta i arbetsgruppernas arbete.

Styrelsen kan erbjuda observatörsplatser för att ge nya organisationer och personer insyn i styrelsearbetet redan under pågående verksamhetsår.